

Evropská rada

Brusel 18. dubna 2024
(OR. en)

EUCO 12/24

CO EUR 10
CONCL 3

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Mimořádné zasedání Evropské rady (17. a 18. dubna 2024) – závěry

Delegace naleznou v příloze závěry, které přijala Evropská rada na výše uvedeném zasedání.

V souvislosti s nadcházejícími volbami do Evropského parlamentu Evropská rada zdůrazňuje odhodlání Unie a jejích členských států pozorně sledovat a omezovat veškerá rizika vyplývající z dezinformací, mimo jiné prostřednictvím umělé inteligence, jakož i zahraniční manipulace s informacemi a vměšování do volebních procesů. Evropská rada vyzývá orgány EU a vnitrostátní orgány ke spolupráci na těchto záležitostech.

*

* *

I. UKRAJINA

1. Evropská rada s odkazem na své závěry z března 2024 znovu opakuje, že plně a neochvějně podporuje Ukrajinu, její lid a její nezávislost, svrchovanost a územní celistvost v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic.
2. Evropská rada důrazně odsuzuje pokračující letecké a raketové útoky Ruska namířené proti ukrajinskému civilnímu obyvatelstvu a civilní a kritické infrastrukturu, včetně nedávného zintenzivnění útoků na odvětví energetiky. Evropská unie a její členské státy zintenzivní poskytování humanitární pomoci a pomoci v oblasti civilní ochrany, včetně vybavení, jako jsou generátory elektřiny a výkonové transformátory.
3. Evropská rada zdůrazňuje, že je třeba Ukrajině urychleně poskytnout protivzdušnou obranu a urychlit a zintenzivnit dodávky veškeré nezbytné vojenské pomoci, včetně dělostřelecké munice a raketových střel. Vyzývá Radu, zejména na jejím nadcházejícím zasedání, a členské státy, aby zajistily nezbytná následná opatření. Evropská rada vítá pokrok dosažený v souvislosti s návrhy na využití mimořádných příjmů pocházejících z imobilizovaných ruských aktiv ve prospěch Ukrajiny a vyzývá k jejich urychlenému přijetí.

Vojenská podpora bude poskytována při plném respektování bezpečnostní a obranné politiky některých členských států a při zohlednění bezpečnostních a obranných zájmů všech členských států.

II. BLÍZKÝ VÝCHOD

4. Evropská rada důrazně a jednoznačně odsuzuje íránský útok na Izrael a znovu vyjadřuje plnou solidaritu s izraelským lidem a své odhodlání zasazovat se o bezpečnost Izraele a stabilitu v regionu. Vyzývá Írán a jeho zástupné aktéry, aby veškeré útoky ukončili, a naléhavě vyzývá všechny strany, aby zachovaly maximální zdrženlivost a upustily od jakéhokoli jednání, které by napětí v regionu mohlo dále zvýšit. Evropská unie přijme vůči Íránu další omezující opatření, zejména v souvislosti s bezpilotními vzdušnými prostředky a raketovými střelami. Je i nadále plně odhodlána přispívat k deeskalaci situace a k bezpečnosti v regionu.
5. Evropská rada připomíná své závěry z března 2024, a to v celé jejich šíři, a opakuje, že je odhodlána spolupracovat s partnery na neprodleném ukončení krize v Gaze a na provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2728, mimo jiné dosažením okamžitého příměří a bezpodmínečného propuštění všech rukojmí, jakož i poskytnutím úplného, rychlého, bezpečného a neomezeného přístupu k náležité humanitární pomoci Palestincům, kteří ji potřebují. Evropská unie se bude i nadále důrazně zasazovat o trvalý a udržitelný mír založený na dvoustátním řešení.

6. Evropská unie je připravena spolupracovat se všemi partnery s cílem zamezit další eskalaci napětí v regionu, zejména v Libanonu. Znovu vyjadřuje rozhodnou podporu Libanonu a libanonskému lidu a je si vědoma, v jak obtížné situaci se Libanon nyní nachází, a to v domácím kontextu i v důsledku regionálního napětí. Evropská rada vyzývá všechny strany, aby se zavázaly provádět rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1701. V této souvislosti se Evropská unie hodlá i nadále zasazovat o stabilitu Libanonu, mimo jiné podporou tolik potřebných reforem, a zvyšovat svou pomoc libanonským ozbrojeným silám.
7. Evropská rada potvrzuje, že EU je odhodlána poskytovat podporu nejzranitelnějším skupinám obyvatel v Libanonu, včetně uprchlíků, vnitřně vysídlených osob a hostitelských komunit, které ji potřebují, a rovněž podporovat boj proti obchodování s lidmi a převaděčství. Evropská rada znovu potvrzuje, že je třeba vytvořit podmínky pro bezpečný, dobrovolný a důstojný návrat syrských uprchlíků v souladu s definicí Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky.
8. V souvislosti s osmou bruselskou konferencí o Sýrii Evropská rada vyzývá vysokého představitele a Komisi, aby posoudili a zvýšili účinnost pomoci, kterou EU syrským uprchlíkům a vysídleným osobám v Sýrii i v regionu poskytuje. Vyzývá všechny dárcy, aby úroveň pomoci zachovali nebo ji zvýšili.

III. TURECKO

9. Evropská rada vedla strategickou rozpravu o vztazích mezi EU a Tureckem, přičemž vzala na vědomí společné sdělení vysokého představitele a Komise o aktuálním stavu politických, hospodářských a obchodních vztahů mezi EU a Tureckem. Evropská unie má strategický zájem na stabilním a bezpečném prostředí ve východním Středomoří a na rozvoji spolupráce a vzájemně prospěšných vztahů s touto zemí. Evropská rada pověřuje Coreper, aby pokročil v práci na doporučeních uvedených ve společném sdělení v souladu s předchozími závěry Evropské rady a v rámci postupného, proporcionálního a vratného procesu, s výhradou dalších pokynů Evropské rady, přičemž je třeba, aby respektoval pravomoci příslušných orgánů. Pro dosažení pokroku v různých oblastech spolupráce uvedených ve společném sdělení bude mít zásadní význam konstruktivní zapojení samotného Turecka.
10. V tomto ohledu přikládá Evropská unie velký význam obnovení rozhovorů o urovnání kyperské otázky a pokroku v nich v rámci dalšího posílení spolupráce mezi EU a Tureckem. Evropská rada připomíná své předchozí závěry a je i nadále plně odhodlána usilovat o komplexní urovnání kyperského problému v rámci OSN v souladu s příslušnými rezolucemi Rady bezpečnosti OSN, jakož i se zásadami, na nichž je Unie založena, a s *acquis*. Evropská rada vítá jmenování paní Maríi Angely Holguín Cuéllarové osobní vyslankyní generálního tajemníka OSN pro Kypr. Evropská unie je připravena hrát aktivní úlohu při podpoře všech fází procesu vedeného OSN, a to všemi vhodnými prostředky, které má k dispozici.

IV. NOVÁ DOHODA PRO KONKURENCESCHOPNOST EVROPY

11. Tváří v tvář nové geopolitické realitě a stále složitějším výzvám je Evropská unie odhodlána postupovat rozhodně, aby si zajistila dlouhodobou konkurenceschopnost, prosperitu a vedoucí postavení na globální scéně a posílila svou strategickou suverenitu.
12. Evropská rada, připomínajíc své závěry z března 2023 a června 2023, zajistí integrovaný přístup ve všech oblastech politiky s cílem zvýšit v celé Evropě produktivitu a udržitelný růst podporující začlenění, budovat robustní, inovativní a odolnou ekonomiku a pokročit v práci na jedinečném sociálním a hospodářském modelu Evropy, který podpoří konkurenceschopnou transformaci Unie vedoucí k digitální suverenitě na základě sebeurčení a otevřenosti a ke klimatické neutralitě. Cílem Zelené dohody pro Evropu je udržet si konkurenceschopnost na celosvětové úrovni a posílit energetickou nezávislost. Zvýší se tak reálné příjmy a kupní síla, čímž se zlepší životní úroveň všech občanů EU.
13. V uplynulých 30 letech působil jednotný trh a jeho čtyři svobody v Evropské unii a jejích členských státech jako silný motor konvergence a růstu a podporoval vysoce konkurenceschopné sociálně tržní hospodářství, hospodářskou, sociální a územní soudržnost a rovné podmínky mimo jiné na základě účinného rámce pro státní podporu a hospodářskou soutěž. S ohledem na geopolitické napětí a asertivnější politická opatření přijímaná mezinárodními partnery a konkurenty, zejména pokud jde o subvence, jakož i na dlouhodobé trendy produktivity a technologické a demografické trendy potřebuje Evropa změnu politiky vycházející z jejích silných konkurenčních stránek.
14. Evropská rada vítá prezentaci Enrica Letty týkající se jeho zprávy na vysoké úrovni nazvané „Mnohem více než jen trh“ a vyzývá současné a nadcházející předsednictví Rady, aby do konce roku pokročily v práci na doporučeních v ní obsažených. Evropská rada se zájmem očekává předložení připravované zprávy o konkurenceschopnosti Evropy. Podrobnější pokyny a rámec pro budoucí práci budou poskytnuty v nové strategické agendě.

Na cestě k nové dohodě pro konkurenceschopnost Evropy

15. Je zapotřebí nové dohody pro konkurenceschopnost Evropy, která bude založena na plně integrovaném jednotném trhu. Bude to vyžadovat úsilí na úrovni Unie i členských států a napříč oblastmi politiky s cílem odstranit rozdíly v růstu, produktivitě a inovacích mezi Unií a jejími mezinárodními partnery a hlavními konkurenty. Za tímto účelem musí být politická opatření lépe využita k posílení evropské hospodářské, výrobní, průmyslové a technologické základny, a tím k zajištění hospodářské odolnosti a průmyslové obnovy Unie, její globální konkurenceschopnosti, vedoucího postavení v oblasti technologií i její atraktivity jako místa k podnikání. V této souvislosti je nezbytné zajistit rovné podmínky, a to jak v globálním měřítku, tak v rámci jednotného trhu.
16. Vytvoření podmínek, které evropským hospodářským subjektům umožní využít příležitostí klimaticky neutrálního, digitálního a oběhového hospodářství, a uplatnění vyváženého a komplexního přístupu stanoveného v Granadě pomůže Unii realizovat udržitelná řešení, jež budou přínosná pro všechny. Za tímto účelem by měly být využity veškeré relevantní nástroje, včetně veřejných zakázek. Klíčovou úlohu při snižování rozdílů a pro stimulaci dlouhodobého udržitelného růstu má politika soudržnosti. Zásadní význam má rovněž přeshraniční propojení a vysoce kvalitní infrastruktura. Evropa musí rovněž snížit svou strategickou závislost v citlivých odvětvích identifikovaných ve Versailles – energetika, kritické suroviny, polovodiče, zdraví, digitální oblast, potraviny a kritické technologie – a zahrnout další odvětví jako chemické látky, biotechnologie a vesmír.
17. Investice do klíčových strategických odvětví a infrastruktur vyžadují kombinaci a spolupráci veřejného i soukromého financování. Důležitou úlohu i nadále mají rozpočet EU a skupina EIB. Klíčem k uvolnění soukromého kapitálu je prohloubení unie kapitálových trhů. To poskytne evropským společnostem přístup k diverzifikovanějšímu financování s nižšími náklady, pomůže přeměňovat domácí úspory a zmobilizuje značný objem soukromých investic, jichž je zapotřebí k řešení příslušných výzev, zejména pokud jde o ekologickou a digitální transformaci a potřeby evropského obranného průmyslu. Rovněž by měl být usnadněn a zjednodušen přístup ke kapitálu, včetně rizikového a růstového kapitálu, zejména pro malé a střední podniky a začínající podniky.

18. V zájmu provedení nové dohody pro konkurenceschopnost Evropy vyzývá Evropská rada k rozhodné a urychlené práci zaměřené na tyto klíčové faktory podporující konkurenceschopnost:

Jednotný trh

- a) prohloubení jednotného trhu tím, že budou odstraněny zbývající překážky, v souladu se zprávou z roku 2020 o překážkách jednotného trhu, sdělením „30. výročí jednotného trhu“ a výroční zprávou o jednotném trhu a konkurenceschopnosti, a budou plně prováděna a vymáhána pravidla volného pohybu. S ohledem na servitizaci a souběžnou transformaci by měl být důraz kladen na přeshraniční poskytování služeb, zejména horizontálních a ekonomicky významných, jakož i na přeshraniční pohyb zboží, mimo jiné základního zboží, jakým jsou léčivé přípravky, a to na základě potřeb podniků, veřejných institucí a občanů, přičemž by se měla řešit transparentnost v rámci dodavatelských řetězců;
- b) zlepšení dopravních spojení a mobility v rámci Unie řešením chybějících spojení nebo úzkých míst a modernizací rámce;
- c) boj proti nekalým obchodním praktikám, jako je dvojí kvalita potravin, které podřívají důvěru spotřebitelů z EU v jednotný trh;
- d) vypracování nové horizontální strategie pro modernizovaný jednotný trh do června 2025. Zvláštní důraz by měl být kladen na řešení výzev, které mají dopad na konkurenceschopnost podniků všech velikostí, přičemž by měla být věnována pozornost zejména malým a středním podnikům a začínajícím podnikům;

Unie kapitálových trhů

- e) neprodlený pokrok v práci v rámci Rady a Komise na všech určených opatřeních, která jsou nezbytná k vytvoření skutečně integrovaných evropských kapitálových trhů, které jsou přístupné pro všechny podniky napříč Unií, ve prospěch všech členských států, zejména pokud jde o:
 - i) harmonizaci příslušných aspektů vnitrostátních insolvenčních rámců pro podniky;
 - ii) podporu investic, včetně přeshraničních kapitálových investic, prostřednictvím cíleného sbližování patřičně koncipovaných systémů týkajících se právnických osob s ohledem na aktéry a mechanismy kapitálových trhů;
 - iii) oživení evropského sekuritizačního trhu, mimo jiné prostřednictvím regulačních a obezřetnostních změn s využitím dostupného manévrovacího prostoru;
 - iv) zlepšení konvergence a účinnosti dohledu nad kapitálovými trhy v celé EU. Vyzývá Komisi, aby posoudila podmínky umožňující evropským orgánům dohledu účinně dohlížet na systémově nejvýznamnější přeshraniční subjekty na kapitálovém a finančním trhu a pracovala na těchto podmínkách s cílem posílit finanční integraci a zajistit finanční stabilitu, zjednodušit postupy a snížit náklady na dodržování předpisů, a to se zohledněním zájmů všech členských států;
 - v) zlepšení podmínek pro institucionální, retailové a přeshraniční kapitálové investice a pro financování evropských rozvíjejících se podniků a jejich možnosti v případě ukončení kapitálové investice;
 - vi) zajištění rovných podmínek v přístupu k soukromému kapitálu pro všechny členské státy;

- vii) vytvoření a zavedení jednoduchého a účinného přeshraničního investičního/spořicího produktu pro retailové investory; rozvoj penzijních a dlouhodobých spořicích produktů;
- viii) vytvoření atraktivního investičního prostředí příznivého pro spotřebitele a podpora kultury investování mezi občany EU, mimo jiné posilováním finanční gramotnosti občanů a podporou iniciativ na zvyšování povědomí;
- ix) přezkum a zjednodušení regulačního rámce finančního trhu s cílem omezit byrokracii;

Průmysl

- f) vypracování a provádění – v dialogu se zainteresovanými stranami – účinné průmyslové politiky, která konkurenceschopným způsobem dekarbonizuje náš průmysl, rozvíjí konkurenční výhodu Unie v oblasti digitálních a čistých technologií, diverzifikuje a zabezpečuje strategické dodavatelské řetězce a posiluje evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany;

Výzkum a inovace

- g) podpora prostředí příznivějšího pro inovace založeného na vynikající vědě, které urychluje uvádění na trh, jakož i šíření inovací v průmyslové i komerční sféře, a zároveň zvyšování investic do výzkumu a vývoje s cílem splnit výdajový cíl ve výši 3 % HDP;

Energetika

- h) dosažení skutečné energetické unie, která slouží dvojímu cíli, jímž je evropská energetická suverenita a klimatická neutralita, a to zajištěním bohatě dostačujících dodávek cenově dostupné a čisté energie. Bude to vyžadovat ambiciózní elektrifikaci s využitím všech řešení s nulovými čistými emisemi a nízkouhlíkových řešení, flexibilitu a podstatné zavádění sítí, skladování a propojení a značné investice do nich;

Oběhové hospodářství

- i) zvýšení oběhovosti a účinného využívání zdrojů, mimo jiné využitím potenciálu bioekonomiky, čímž se sníží závislost na primárních zdrojích, zejména v případě kritických surovin;

Digitální oblast

- j) podpora digitální transformace podniků, veřejné správy a společnosti, která vyžaduje skutečně jednotný trh digitálních služeb a dat, podpora a usnadňování investic do digitální infrastruktury, jako jsou sítě 5G a 6G, s cílem řešit možné překážky bránící přeshraničním činnostem v odvětví mobilních sítí, a uplatňování průlomových digitálních technologií, jako je umělá inteligence, blockchain a kvantová výpočetní technika a technologie imerzivní reality, a plné využití nevyužitého potenciálu dat v Evropě při současném zajištění soukromí a bezpečnosti. Evropská rada rovněž zdůrazňuje, že je třeba posílit vedoucí postavení EU v oblasti globálních digitálních záležitostí, a vyzývá Komisi a vysokého představitele, aby na toto téma vypracovali společné sdělení;

Sociální oblast

- k) podpora vysoce kvalitních pracovních míst v celé Evropě prostřednictvím intenzivnějšího úsilí – s využitím posíleného sociálního dialogu – o dosažení hlavních cílů pro rok 2030 v oblasti zvýšené účasti na trhu práce, změny kvalifikace / prohlubování dovedností a celoživotního učení, prostřednictvím řešení nedostatku dovedností a pracovních sil v souvislosti s širšími demografickými trendy, včetně mobility talentů do Evropské unie a v rámci Evropské unie, a zajištěním rovných příležitostí;

Obchod

- l) podpora klíčové role WTO v mnohostranném systému založeném na pravidlech; uplatňování ambiciózní, robustní, otevřené a udržitelné obchodní politiky, která umožňuje spravedlivé obchodní dohody, otevírá trhy třetích zemí společností z EU, chrání zájmy EU, umožňuje rozvoj odolných a spolehlivých dodavatelských řetězců, zaručuje skutečně rovné podmínky a vytváří reciproční možnosti přístupu na trh.

Lepší a inteligentnější regulační rámec

- 19. Regulační rámec by měl zajistit právní jistotu a předvídatelnost, měl by být lépe integrovaný, soudržnější ve všech oblastech politiky, otevřený inovativním přístupům a standardně digitalizovaný, přičemž by měl snižovat administrativní zátěž, s níž se potýkají společnosti. S ohledem na hospodářskou strukturu Unie by Komise měla při navrhování nových právních předpisů uplatňovat zásadu „zelenou malým a středním podnikům“.
- 20. Evropská rada vyzývá Komisi, aby výrazně snížila administrativní zátěž a zátěž spojenou s dodržováním předpisů, jíž čelí společnosti a vnitrostátní orgány, předcházela nadměrné regulaci a zajistila prosazování pravidel EU, a zdůrazňuje význam toho, aby členské státy včas a správně prováděly právní předpisy EU a současně se vyhýbaly nadměrnému provádění.

21. K dosažení tohoto cíle přispěje harmonizace regulačních rámců, podpora vzájemného uznávání, zefektivnění vykazování údajů a další provádění iniciativy na snížení zátěže vyplývající z podávání zpráv nejméně o 25 %. Rovněž bude důležité zejména zajistit zjednodušení postupů pro udělování povolení a licencí, odstranit zbytečné podávání zpráv a zabránit zavádění překrývajících se povinností. Komise by měla u legislativních návrhů s významným dopadem zajistit vysoce kvalitní, včasné a důkladné posouzení dopadů a testy konkurenceschopnosti, mimo jiné pokud jde o kumulativní účinky.

Konkurenceschopné, udržitelné a odolné odvětví zemědělství

22. Klíčovým strategickým zájmem Unie je konkurenceschopné, udržitelné a odolné odvětví zemědělství. Zemědělci potřebují stabilní a předvídatelný rámec, který jim mimo jiné pomůže vypořádat se s environmentálními a klimatickými výzvami. Evropská rada v souladu se svými předchozími závěry vyzývá k urychlenému přijetí změny nařízení o SZP a vybízí Radu a Komisi, aby pokračovaly v práci, zejména pokud jde o:
- a) provádění krátkodobých a střednědobých opatření ke snížení administrativní zátěže a zjednodušení;
 - b) silnější postavení zemědělců v potravinovém řetězci v zájmu zajištění spravedlivého příjmu;
 - c) zajištění spravedlivé hospodářské soutěže založené na pravidlech, a to v celosvětovém měřítku i na vnitřním trhu;
 - d) navrhované prodloužení dočasného rámce státní podpory a možnost zvýšit strop podpory *de minimis* poskytované zemědělství;
 - e) uložení dalších cel na určitý dovoz ruských a běloruských zemědělských produktů do Evropské unie při současném zohlednění dopadu na jednotný trh a zajištění toho, aby tranzit tohoto zboží do rozvojových zemí zůstal nedotčen.

Vyhodnocování pokroku

23. Evropská rada bude pravidelně vyhodnocovat pokrok v iniciativách vedoucích k posílení konkurenceschopnosti Unie, zabezpečení její ekonomické odolnosti a dosažení plného potenciálu jednotného trhu.
 24. Na svém zasedání v červnu 2024 posoudí dosažený pokrok a projedná další kroky k prohloubení unie kapitálových trhů.
 25. Evropská rada bude průběžně vyhodnocovat opatření ve prospěch konkurenceschopného, udržitelného a odolného odvětví zemědělství.
-